

Wernisaż wystawy fotograficznej "Lalki z Majdanka" i spotkanie z autorką zdjęć, Tal Schwartz

Kiedy fotografowałam te lalki starałam się rozważyć ich inne funkcje – te, które proces archiwizacji paradoksalnie może ukryć lub wymazać – choć ten paradoks jest prawdopodobnie związany z fotografią w ogóle, ponieważ sama fotografia jest aktem archiwizacji. Niemniej jednak fotografia – przynajmniej w dziedzinie badań naukowych i archiwów historycznych – jest podporządkowana wartościom obiektywności naukowej i prawdy historycznej. Obiektywizm, z jego surowymi normami i zasadami, jest tradycyjnie związany z pewnym typem fotografii, który wyklucza interwencję (tj. „inscenizację”) i wymaga spójności, ostrości i jasności.

Białostocki Ośrodek Kultury zaprasza na wernisaż wystawy fotograficznej i spotkanie z autorką zdjęć, Tal Schwartz

Lalki z Majdanka

5 października 2018, godz. 18:00

BOK/CLZ, ul. Warszawska 19

wstęp wolny

wystawa czynna do 7 grudnia 2018

bilety: niedziela - wstęp wolny, pozostałe dni - 4 zł

Istnieją łzy rzeczy martwych – sunt lacrimae rerum – i istnieją ich lamenty. Ach! Łzy rzeczy, które zostały opuszczone na wieki [...].

Źle traktowane przez obcych, niczym niepochowane ciała, które nie mają nikogo, kto mógłby wyświadczyć im tę ostatnią przysługę [...].

Ten, kto nigdy nie widział łez owych przedmiotów i nie słyszał ich lamentu, nie widział w życiu niczego naprawdę smutnego [...].

Rachela Auerbach, Lament rzeczy martwych

Czym jest lalka?

To, że wiemy niewiele o otaczających nas przedmiotach, a o przedmiocie zwanym lalką wiemy jeszcze mniej, jest fundamentalną prawdą. Lalka może być tak wieloma rzeczami: źródłem pociechy, przyjacielem, przypomnieniem zewnętrznego świata lub nieobecnej osoby; śladem domu, pamiątką. Może być żadną z tych rzeczy lub wszystkimi naraz.

W kolekcji Państwowego Muzeum na Majdanku znajduje się szesnaście lalek. Zostały znalezione na terenie byłego obozu koncentracyjnego po jego likwidacji w 1944 roku. Nic nie wiadomo o ich właścicielach. Gdybyśmy mogli spytać właścicieli, czym dla każdego z nich była lalka, co dla nich znaczyła, czy otrzymalibyśmy odpowiedź, której się spodziewaliśmy? A może powinniśmy być gotowi na to, że każda z lalek kryje w sobie tajemnicę – możliwe, że ukrytą nawet przed jej posiadaczem? Po archiwizacji pozycja i funkcja lalek się zmienia – stają się one dowodem historycznym, skatalogowanym i umieszczonym w pudełku na półce. Każdy szczegół jest opisany: rysa, dziura w sukience, uszkodzona kończyna

rysu, czarna w białym, czarna w kolorze.

Kiedy fotografowałam te lalki starałam się rozważyć ich inne funkcje – te, które proces archiwizacji paradoksalnie może ukryć lub wymazać – choć ten paradoks jest prawdopodobnie związany z fotografią w ogóle, ponieważ sama fotografia jest aktem archiwizacji. Niemniej jednak fotografia – przynajmniej w dziedzinie badań naukowych i archiwów historycznych – jest podporządkowana wartościom obiektywności naukowej i prawdy historycznej. Obiektywizm, z jego surowymi normami i zasadami, jest tradycyjnie związany z pewnym typem fotografii, który wyklucza interwencję (tj. „inscenizację”) i wymaga spójności, ostrości i jasności.

Rzucając wyzwanie tym regułom i normom za pomocą rozmaitych środków świadomej interwencji prezentowane prace próbują powtórzyć proces archiwizacji, tym razem zastanawiając się głębiej nad lalkami i ich możliwymi funkcjami poza sferą dowodów historycznych.

Tal Schwartz

Tal Schwartz - izraelska fotograficzka i kuratorka. Ukończyła studia licencjackie na kierunku komunikacja fotograficzna w College'u Hadassah w Jerozolimie, a studia magisterskie na kierunku teoria sztuki w jerozolimskiej Szkole Sztuk Pięknych i Rzemiosł Artystycznych Besaleel. Obecnie jest główną kuratorką w Galerii Azrieli College'u Hadassah. W latach 2014-2016 pracowała w Ośrodku Brama Grodzka - Teatr NN w Lublinie. Stypendystka Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP. W 2014 roku założyła w Lublinie biuro podróży ROOTKA tours, specjalizujące się w organizacji wyjazdów związanych z dziedzictwem żydowskim w Polsce i na Ukrainie.

Projekty kuratorskie:

Black Box, Family Albums from the sixties and seventies in Jerusalem, wystawa plenerowa, 2018

Lalki z Majdanka, Państwowe Muzeum na Majdanku, Lublin, 2017

Faces of a Nonexistent City, Jerusalem Film Festival, Jerusalem Cinematheque, 2016

Kol, Devarim, Yoram Bouzaglo, Hadassah Academic College photo Gallery, 2014

40 years to Yom Kippur War, Hadassah Academic College photo Gallery, 2013

Wystawa pochodzi z kolekcji Ośrodka Brama Grodzka – Teatr NN. Zdjęcia wykonano za zgodą i korzystając ze zbiorów Państwowego Muzeum na Majdanku w Lublinie.

